

Nieuwe ordonnantie oft ampliatio van de instructie van den Hove van Hollandt

<https://hdl.handle.net/1874/9062>

10

Nieuwe ORDONNANTIE

ofte Ampttatie van de Instructie van
den Hobe van Hollandt.

IN 's GRAVEN-HAGE,

By de Erfgenamen van wylen Hillebrandt Jacobfz van Wouw,
Ordinaris Druckers van de Ed:Groot Mog. Heeren Staten
van Hollandt ende West-Vrielandt. Anno 1666.

Also bevonden is / dat by verloop van den
tyden den treyn van Justitie voorsz den Hobe Provin-
ciael van Hollandt grootelijcks is verachtet / tot
belastinge van de Ingezetenen van den voorsz Lan-
den van Hollandt ende Zeelandt / door dien d' In-
struc- tie van den selven Hobe in sommige poincten niet be-
hoorlijcken en wort onderhouden / ende in eenige Ar-
ticulen merckelijcke veranderinghe ofte interpretatie
is bereyschende / ende daer omme tot deser tijdt voorsz
't eerste voorszien moet worden in 't gunt aldernoote-
lijckste bevonden wort te dienen tot verlichtinge van de Ingezetenen der sel-
ver Landen. **S O O I S T**, dat die Riddereschap / Edelen ende Steden van
Hollandt ende Zeelandt / representerende den Staten van den selven Lande /
by abdyse van den Presiderende ende andere Raden Provinciael aldaer / georz-
donnert ende gestatueert hebben / orzdonneren ende statueren by desen : **Eerst**

I.

Dat van nu voorsztaen het Privilegie van onbejaerde kinderen / Weduwen /
Weesen / ende andere miserable Personen / begrepen in 't achtste Article
van de voorsz Instructie van den Hobe Provinciael / egeene plaetse sal hebben
ofte worden gepractiseert in saecken daer aen die voorsz onbejaerde kinderen /
Weduwen / Weesen / ende andere miserable Personen komen by transport
ofte cessie.

II.

Dat by den Hobe Provinciael voornoemt egeene provisien in cas d'appel
ofte reformatien verleent sullen worden / op bonnissen daer by parthyen gecon-
denneert zijn te antwoerden ten principale / ten ware die selve parthyen sullen
hebben geproponeert ende bewesen / eene van de nabolgende drie exceptien / als
declinatoire / litispentie / ofte litisfinitie / daer onder begrepen trans-actie
ende uytspzaecke van Arbiters van Rechte / ofte van goede Mannen / daer
aen parthyen hare saecken sullen hebben gesubmitteert / ende daer van sal blye-
ken by publijcque Instrument / ofte de eygen haende van parthye : ende op dat
den Hobe mach zijn gebleecken / of eene van de voorsz exceptien is geproponeert
ende bewesen / sal die geene die provisie van appel ofte reformatie voortaen ver-
soecht / beneffens sijnne laegueste gehouden wesen te voegen het bewijs van sijnne
geproponeerde exceptien / ende het bonnisse in questie / ten ware hy 't selve aen
de Secretaris vander plaetse versoecht hebbende / sonder compulsoriael niet
en hadde konnen gekrygen / daer van hy oock bewijs sal moeten toonen / of
anders sal hem egeene provisie worden verleent.

III.

Sal oock by den voorsz Hobe egeene provisie van appel ofte reformatie ver-
leent worden tegens Sententien interlocutoire / van de Gerichten van de
Steden / Bailliu ende Mannen ofte Dorpen / ten ware d'executie van dien by
der diffinitive niet reparabel soude wesen.

IV.

Dat mede jegens Sententien diffinitive egeene Mandamenten van appel
met

A

met

met de clausule van inhibitie ofte reformatie / met die clausule van surcheantie verleent sullen mogen worden / tegen die privilegien van eenige Steden / Collegien ende Plaetsen / ende oock niet in andere saecken / ten zy dat by den Appellanten ofte Reformatanten in hare Requeste ge-expresteert zy de somme daer inne sy zijn gecondeemneert by het vonnisse daer van aen den voorsz Hobe sal zijn geprobocceert / midtsgaders die date van den selven vonnisse.

D.

Soo wanneer aen den voorsz Hobe versocht sullen worden Brieven van beneficium van Inventaris / sullen de selfde by den Hobe verleent worden / wel-verstaende dat het interimement ende de judicature van dien / sal worden geaddressseert aen de Gerechte van der Stede / daer inne de Persoon ofte Persoonen / wiens goederen onder beneficium van Inventaris ge-erst sullen worden / hare leste domicilium ofte woonplaetse gehouden hebben / ende soo bezre die selfde Persoon ofte Persoonen haer domicilium byten de Steden gehouden hebben / aen de naeste Steden in de voorsz Brieven by den Hobe te expresseren.

D I.

Dat van gelijcken gedaen sal worden in Brieven van Cessien ende Respijten / behoudelijcken dat die selfde niet verleent sullen worden / dan naer voorgeaende advijs van de Magistraten van der plaetse aldaer den Versoeker der selver sal woonachtigh wesen.

D I I.

Dat mede het interimement soo van provisie in relief ende rau actie / als de kennisse op Brieven / letteren ofte Mandamenten van inductien geaddressseert sal worden als vooren.

D I I I.

Alle Mandamenten ende Appointementen van dachvaerden die by den Hobe verleent sullen worden / sullen inhouden dese clausule : Dat den Beurwaerder sal beboolen wesen den Gedaeghden / ofte in sijnder absentie t' sijnder woon-plaetse aen yemant van syne Huysgesinne ofte Gebuyren / hebbende die Jaren van discretie / te lederen / ende te laten copie van 't Mandament ofte Requeste / met 't Appointement daer upt die dachvaerdinge sal zijn gedaen / met annotatie van de selve dachvaerdinge / ende van den Rechtstag den Gedaeghden geprefigceert.

I I I.

Ende sal die dachvaerdinge ten minsten veertshien dagen in Hollandt / ende in Zeelandt drie weerken / ende soo in Hollandt als Zeelandt ten langhsten een Maent te vooren gheschieden / ende beneffens die Copie van 't Mandament den Gedaeghde geleverd / ofte t' sijnder woonplaetse gelaten worden copie van 't gunt daer op d'Impetrant (willende ten dage dienende provisie versoeken) hem funderen sal / ende dit al tot koste van den Impetrant / midts dat by 't selve in de declaratie van kosten in tyden ende wopen sal mogen brengen.

I I I I.

Dat het acht-en-tachtighste Artijckel van de voorsz Instructie strictelicken ende preciselicken sal worden onderhouden / ende onder d'exceptie van litispentie mede begrepen ende verstaen sal worden / submissie absolute / ofte penale aen

gen Arbiters ofte goede Mannen / soo wanneer daer van by publicque Instru-
menten / ofte de eegen handt van partye blijcken sal / ende onder d'exceptie
litrisfinitie alleenlijcken exceptien van trans-actien ende uytspzaecken van Ar-
biters ofte goede Mannen / soo wanneer daer van promptelijcken blijktt als
vooren.

¶ I.

Alle namptiffementen die by den voorsz Hobe ynt krachtte van de eerste /
tweede / ofte andere deffaulten sullen worden toegeuwesen / sullen worden ghe-
decerneert te moeten komen in handen van den Imperrant onder cautie de
restituendo / ende niet in de Griffie van den voorsz Hobe.

¶ II.

Dat voortaen oock alle groote saecken voorsz Hobe sullen beschre-
ven werden / by eysch / antwoorde / replijcque ende duplijcque / sonder meer /
dan by admiffie van den voorsz Hobe ; 't Welck niet geschreben sal van niet
kennisse van saecken / sonder dat voortaen in saecken consistierende in rechten /
by dubbelde memorien ende additien / ende in saecken in septen gelegen by dub-
belde schrijfturen / additien / solutien / supersolutien / contradietien / ende dier-
gelijcke meer geschreben / ofte oock van 't maecken van responsiven gebruikcht
sal worden / maer sullen partypen heure productionen van Betuygen ende veri-
ficatien van heure vermeten doen / ende voegen respectibe op den voorszschreben
eysch / antwoorde / replijcque ende duplijcque by hentuyden overgegeven.
Ende sullen d'Advocaten voorsz 't maecken van den voorszschreben eysch / ant-
woorde / replijcque ende duplijcque / van elck blat houdende veertich regulen /
hebben ses stupbers / ende voorsz 't maecken van reprochen ende salbatien / mede
ses stupbers.

¶ III.

Dat in materie van reeckeninge / liquidatie / oppositien / tegens executie /
ende van gyselinge / sommierlijcken voorsz Commissaris sal worden geproc-
deert.

¶ IV.

Dat oock in materie van gyselinge voorsz den Hobe voortaen voorsz het profijt
van den eersten deffaulte verleent sal worden tweede gyselinge met apprehensie /
ende sullen die hoeten van de eerste gyselinge wesen 'ses guldens / die welcke op
de rolle neffens den deffaulten by den Commissaris u gedecreteert / ende by den
Krentmeester van de exploiten strictelijcken geexecuteert sullen worden.

¶ V.

Ende ingeballe die gegyselde in gyselinge comparerende / binnen den tijdt
van veertighen dagen niet en bewijst van diligentie omme die Sententie te vol-
doen / sal tegens hem apprehensie versoecht / ende met kennisse van saecken ver-
leent / ende die gegyselde in gebauckenisse ghelept worden op drie stupbers
's daeghs.

¶ VI.

Alwaer die selfde een Maendt gelegen hebbende / indien hy als noch die
Sententie niet en voldoet / sal den Imperrant van executie toegelaten woorsz
den te versoeken / dat praestatio facti geestimeert / ende in eene condemnatie
van

van pecuniële somme gecondemteert worden / ende sal den Impetrant tot dien epnde overleveren declaratie / de welke in handen van den gecondemneerden ofte sijnen Procureur gestelt sal worden / omme binnen veerthien dagen daer tegens te Debatteren / ende sal die gecondemneerde niet te min in hechtenisse blyven / ter tijdt ende wylen toe die boozsz taratie gedaen / ende d'Impetrant van executie uytterlijcken voldoen ende gecontenteert sal zyn.

¶ D I J.

Dat alle collatie van brieven / stukken ende munimenten / daer mede partypen hen sullen willen behelpen / gedaen sullen worden by den Griffier / ofte een van den Secretarisen van den boozsz Hobe / partypen ofte hare Procureurs daer toe geïnsumeert / ende in de collatie gestelt den dach / maendt ende jaer dat die selfde collatie sal zyn gedaen / op pepne dat andersints daer op egeen recht ghedaen sal worden / van by consent van partypen / ten ware op copien van stukken ende munimenten by Secretarisen van Steden / Dooppen ofte Collegien behoorlijk geauthoriseert zijnde recht gedaen ware ; Ende soo wanneer eenige parthien uyt wettelijke saecken sullen versoeken letteren requisitoir / omme hare stukken gecollationeert ende geauthentiseert te hebben by den Secretaris ende Gerechte van der plaetse daer de selfde zyn / 't selfde sal by den Hobe worden geacordeert.

¶ D I J.

Dat van nu boozzaen achtervolgende d'Instructie van den boozsz Hobe / alle termynen sullen wesen preemptoir / sonder dat men tijdt sal mogen nemen omme te leveren / op verseecken / niet tegenstaende eenige stple ende consent van den Procureurs ter contrarien.

¶ I I.

Sal mede van nu boozzaen ten versoecke van partypen by den boozsz Hobe enqueste valetudinaire toegelaten worden / in saecken ende omme redenen in Rechten ghefondeert zijnde / ende d'informatten genomen wesende op de bewaernisse vandien / sal by den Hobe geordonneert worden als naer Rechten.

¶ I I.

Ende omme d'Ingezetenen van Hollandt ende Zeelandt booznoemt te verlichten van de groote excessive kosten van den Deurwaerders / die tot noch toe soo in citatien als inder executie zyn gedragen / wort by desen mede geordonneert / dat alle Deurwaerders van den boozsz Hobe by den Raedt Provinciael van Hoellandt / met advise van den Staten der selver Landen / gedistribueert sullen worden in quartier / ende dat die selfde continuelijcken sullen residenten in de Hoost-steden van den selven Quartier ; welchen Deurwaerder booz't doen van een exploit / 't zy van citatie / sommatie / arreste / verhoopinge van meublen / goederen ende crediten / subhastatien / ende proclamatie / midtsgaders verhoopinge van outoerende Goederen by de barnende haerffe / gyselingen / apprehentien / ende alle andere exploitten / die slynden binnen den Steden van haerluyder residentie doen sullen / hebben ende ghenieten sullen twaelf stuybers. Waer booren slynden gehouden sullen zyn die booznoemde exploitten te doen binnen de Steden haerluyder residentie als booren / aen al-

ten

ten den Debiteurs ende Secondenmeerdens van eene schulde ofte actie / ende in eene mandament ofte condemnatie begrepen zijnde; Ende binnen d'eerste miple huften den Steden haerder restitutie vijftien stuybers van elck exploit / ende als 't bozder sal wesen dan een miple booz elcke miple negen stuybers / ende dit al booz 't gaen ende komen / sonder van 't wederkeeren yet te mogen eyschen / ende daer inne mede begrepen 't maecten van hare relatie ende 't leveren van de copie van 't Mandament ofte Requeste metten Appointementen: op welck salaris die Deurwaerders ten versoecke van parthypen terstont alle exploitien sullen moeten doen / sonder naer andere ofte meer exploitien te vermachten / op pene van suspensie ofte privatie van hare officien tot arbitragie van den Hobe / ende dat slyndert parthypen ghehouden sullen wesen te betalen hare schaden ende interesten tot taratie van den selven Hobe.

¶¶¶.

Dat boorzaen gene distinctie tusschen den Deurwaerders van hoven ende van beneden gemaecte sal worden / maer sullen indifferenticlyc sonder eenigh onderschept alle provisien ende appointementen mogen ter werche leggen / des versocht zijnde.

¶¶¶.

Alle Deurwaerders sullen gehouden zijn eens 's jaers te compareren in den Hobe van Hollandt den eersten rechedagh na de vacantie van Paesschen / ende aldaer te verantwoorden ende purgeren haerlieder gebooguerde van 't gheheele Jaer booz den Advocaet Fiscael / ende twee Gecommitteerde van den boozsz Hobe / in 't gunt den Advocaet Fiscael / ofte penant anders henlynden in saecken van haerlynden officien sullen willen beschuldigen / ofte uytelijken booz den eersten rechedagh naer Dincsteren / op pene van te verbeuren ses ponden van veertigh grooten van elcke exploit dat sy daer nae sullen doen. Die twee deelen tot proffijt van de gemeene saecken / ende het derdendeel booz den Kenbrenger.

¶¶¶¶.

Dat d'extensie boorzaen van den boozsz Hobe geschieden sal alleenlijcken met insertie van d'Acte van condemnatie upt krachte vande welck verhoopinge is gedaen / ende verklaringe van den Hobe dat sufficientelick gebleken is / dat alle solemniteyten in materie van decreet gerequireert / zijn geobserveert; des sullen onder den boozsz Hobe bewaert worden d'exploitien van den Deurwaerders / daer op die decreten sullen wesen geinterponeert / ten eynde parthype geinteresseerde daer van copie lichten mogen: Ende sal den Griffier booz de selve Brieven van decrete / 't zy of de selve groot ofte kleyn zijn / betaelt worden / vijf guldens eens.

¶¶¶.

Dat van nu boorzaen die Kaden in den boozsz Hobe / bacerende huften den Hage / ten versoecke van parthypen booz haer dach-gelden sullen hebben vier gulden sestien stuybers daeghs / d'Advocaet ende Secretarisen elcks drie gulden ende vier stuybers / de Procureurs twee gulden / ende die Deurwaerders vier en twintigh stuybers / sonder dat sy yet meer van parthypen sullen mogen genieten / ofte hen laten desroyeren / sock alwaer 't dat parthypen sulx

presenteerden ende wilden doen / maer sullen op de selve dach-gelden moeten teeren / te weten / den Raedts-heer met eenen Dienaer / ende d'andere met eenen Dienaer / oftz sonder / sulchs hen goetduncken sal : Welberstaende dat die vrachten van Wagen-huyz / Scheyen ende Schuyten / by parthyen daer buyten betaelt sullen worden : Ende sullen die voorsz Raeden ende andere / op de selve dach-gelden ses wyren 's daeghs gehouden zyn te besoigneren / ofte andersints sullen de selfoe soo veel niet genieten / ende sullen parthyen / midts betalende naer advenant / mogen volstaen / soo bezre als 't selfde by den Commissarisen sal hebben gestaen / sonder dat die selfde meer dagen sullen mogen reccienemen dan splicden sullen hebben uptgeweest ofte gevaccert.

¶ ¶ D.

Ende aengaende die rappozten / sullen die van den Raede Provinciael voornoemt van Gzieden mogen genieten twee gulden acht stuybers / van Sententien interlocutoire / mede twee gulden acht stuybers / van de Sententien diffinitive op 't rappozt van den Commissaris / drie gulden twaelf stuybers / van Sententien op Proceffen volgende d'Ordonnantie van den voorsz Hobe volschreben zijnde / ende bedragende beneben die hondert Nobelen / tot vijftigh stuybers den Nobel gherecchent / in gelde ofte goederen / gelijcke drie gulden twaelf stuybers / ende van saecken boven de hondert Nobelen / ende volschreben zijnde als booren / seven gulden vier stuybers / sonder dat van saecken in addis gehouden zijnde / eenige rappozt genomen sal mogen worden.

¶ ¶ D I.

Alle Sententien diffinitive sullen inhouden condemnatie ofte absolutie in 't geheel ofte deele van 't geene daer omme questie sal zyn geweest ofte gelititconfesseert / sonder dat die van den Raede voornoemt van nu voortaan in de diffinitive van de Proceffen sullen gebuycken die clausule van den eyfch ende conclusie te ontfeggen / sulcx ende inder voegen als die ghedaen ende ghenomen is geweest / ofte diergelijcke.

¶ ¶ D I I.

Van nu voortaan sal den Gziffier van den voorszreven Hobe genieten van Sententie-gelt in de plaetse van vijf guldens / vier guldens / ende van de drie guldens twee guldens thien stuybers / ende van 't Zegel sal ontfangen worden in de plaetse van twintigh schellingen / twaelf schellingen / ende in de plaetse van thien schellingen / ses schellingen.

¶ ¶ D I I I.

Dat den Gziffier voornoemt egeene Sacken van getermineerde Proceffen upt de Gziffie van den voorsz Hobe sal laten lichten / ten 30 den tijdt tot verfoeck ende 't bevolgen van de Revisie gestelt / sal zyn ommegekomen / ofte dat den succumbant van revisie sal hebben gerenuncieert / ende dit in saecken ende onder perfoonen de Revisie subject zijnde.

¶ ¶ I I I.

Dat van nu voortaan in de plaetse van alle die Festa Palatii ende Vierdagen / komende buyten d'ordinaris vacantien (uptgesondert Hemelbaertsdach) neffens d'ordinaris Vacantien / ghehouden sal worden den Saterdagh van alle weecke / waer naer alle Suppoosten hen mede sullen reguleren.

¶ Dat

***.

Dat boorzaen die Sententien / Appointementen ende Acten van condempnatie van den boorzsz Hobe executabel sullen wesen binnen den tijdt van vijf jaren nae de pronunciatie van dien / soo wel die alreede zijn gepronuncieert / als die hier namaels gepronuncieert sullen worden.

***.

Ende sullen in de plaetse van thien dagen binnen de welke parthypen / volgende d'Instructie gehouden waren van de concessie van Mandamenten ende provisionele Appointementen van den boorzsz Hobe / daer van men gewoonlich is Grieben te ontfangen / r'appelleren / ende hare Grieben onder den Hobe te leveren / boorzaen gegunt worden twintigh dagen.

Alle welke poincten die Presiderende ende andere Raden / mitsgaders alle Suppoosten van den boorzsz Hobe / respectibe gehouden sullen wesen strictelick r'onderhouden ende doen onderhouden / niet tegenstaende eenige Ordonnantie ofte Instructien ter contrarien / die booz soo beele van noode is / by desen worden gederogeert ; Ende wordt by desen belast den Advocaet Fiscael / Procureur Generael van den boorzsz Hobe / tegens den Overtreders van de selve poincten te procederen tot privatie ofte suspensie van haerluyder staten ende officien respectibe / ofte tot andere al sulcke peynen ende arbitrale correctie / als naer gelegentheydt van der saecken bevonden sal worden te behooren / ende dit alles by provisie ende ter tijdt op 't redressement ende d'Ampliatie van der Instructie generalijcken sal wesen gedisponeert. Gedaen in den Hage / in de volle Vergaderinge van de Staten / ende haerlieder Zegel hier op ghebruyckt / ende geordonneert gepubliceert te worden / den een en twintighsten Decembz Anno 1579. Ter Ordonnantie van de Staten. By my / C. de Rechtere.

't Inhouden van desen is by my ondergeschreven / in de audientie van de Rolle gepubliceert in presentie van de Suppoosten en andere Onnesteanders / op den twee en twintighsten Decembz 1579. B. Minnesanck.

't Inhouden van desen is dooz ordonnantie van de Heeren Staten op huyden in de audientie van de Rolle gerenoveert / en den Suppoosten belast henluyden daer nae te reguleren. Actum den sestienden Maeye Anno 1580. By my / B. Minnesanck.

**Tafel van de voorsz nieuwe Ordonnantie ofte
Ampliatie van de Instructie van den Hove
van Hollandt.**

- L**imitatie van 't Privilegie van den Weduwen / Weesen ende
miserable personen / Art. 1.
- Op wat bonnisse 't Hof egeen probisie in cas d'appel of refoz-
mattie sal verleenen / Art. 2.
- Peremptoire exceptien / Art. 2.
- 't Donniss ofte uytspacck daer men hem van beklaeght / aen de Ge-
questie te hangen / Art. 2.
- Egeen probisie in cas d'appel ofte refozmattie tegens interlocutoire
Donnissen te verleenen / Art. 3.
- Op diffinitive Sententien van gheprivilegeerde Steden ofte Collegien
geen inhibitie ofte surcheantie te verleenen / etc. ten ware die exce-
deerde die geprivilegeerde somme / Art. 4.
- Beneficie van Inventaris / Art. 5.
- Cessien / Art. 6.
- Gelief-brieven van inductie / Art. 7.
- Hoerende 't exploit van den Deurwaerders / ende de verdachbaer-
dinge / Art. 8.
- Tydt omme na de verdachbaerdinge den rechtdach te leggen / Art. 9.
- Coppe van 't gunt den Impetrant hem op fondeert / neffens Coppe
van 't Mandament te leveren / & effectus ejusdem, Art. 9.
- Neffens die drie exceptien / Art. 88. inder Instructie begrepen / wer-
den geboecht exceptie van submissie ofte trans-actie / Art. 10.
- Panypfissementen in handen van partypen / onder cautie / ende niet in
de Dyffie te consigneren / Art. 11.
- Egeen trijslich / etc. meer toe te laten / nochte dubbeldde memorien /
additien / etc. Art. 12.
- Salaris van den Advocaten / Art. 12.
- In materie van reeckeninge / liquidatien / oppositie tegens executie /
ende gyselinghe sommierlich vooz Commissaris te produceren /
Art. 13.
- De fault ende profijt van dien in materie van gyselinghe / Art. 14.
- Maniere van procederen by gyselinghe / Art. 15. ende 16.
- Authentiseren van copien ende collationeren van dien / Art. 17.

- Alle termijnen sullen peremptoir zijn / Art. 18.
Enqueste valetudinaire / Art. 19.
Nieuwe O'donnantie op den Deurwaerders / Art. 20/ 21 ende 22.
Deurwaerders zijn ghehouden alle jaers haer gebesoigneerde te ber-
antwoorden / Art. 22.
Extensie van den Decreten / Art. 23.
Salaris van den Griffier van de Decreten / ibidem.
Dach-gelden van den Gade in commissie treckende / van den Adjoinct/
Advocaet / Procureur ende Deurwaerder / Art. 24.
Rapport-gelt vander Sententie / Art. 25.
Definitivelick te sententieren / ende niet die conclusie / soo die genomen
is / etc. te ontseggen / Art. 26.
Salaris van den Griffier van 't recht van der Sententien / Art. 27.
Sacken niet te laten lossen / dan den tijdt van de revisie ofte appellatie
overstrecken zijnde / Art. 28.
Festa Palatii zijn gederogeert / Art. 29.
Binnen wat tijdt Sententien van den Hove executabel zijn / Art. 30.
Tijdt van appelleren ende grieben over te leggen / Art. 31.